

Rehabilitering av voksne med CP

Erfaringer fra Sunnaas Sykehus HF

Fysioterapeut Petra A Nordby
CP-konferansen 18-19 mars 2019

Sunnaas sykehus HF

Nøkkeltall 2018

159
senger

560
årsverk

3 200
utskrevne
pasienter

5 200
polikliniske
konsultasjoner
inkludert helse og arbeid

Avdeling for vurdering

- ✓ 50 senger
- ✓ Ca 60 ansatte
- ✓ Ca 1500 innleggelser
- ✓ Ca 150-200 voksne med CP

Definisjon habilitering/rehabilitering

- Definisjonen som trådte i kraft 1. mai 2018, lyder slik:

«Habilitering og rehabilitering skal ta utgangspunkt i den enkelte pasients og brukers livssituasjon og mål. Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser på ulike arenaer mellom pasient, bruker, pårørende og tjenesteytere. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak. Formålet er at den enkelte pasient og bruker, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet».

(Helse,-og Omsorgsdepartementet mai 2018, [Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no))

Rehabilitering/habilitering

- Målgruppe: brukere som har behov for målrettet innsats for å opprette, gjenopprette, vedlikeholde og bedre funksjon, forebygge funksjonsfall og lære å mestre livet med en sykdom og funksjonsnedsettelse
- Samordnet, tverrfaglig og planlagt.
- Krav om tverrfaglighet for å møte brukernes, ofte komplekse, behov
- Riktig tiltak på riktig tidspunkt
- Forebygging er en viktig del av rehabilitering

Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator

Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator

Rehabilitering ved Sunnaas?

- Rehabilitering av CP før og nå.....
- De funksjonene man har etablert (habilitering) som liten og brukt godt i mange år begynner å svikte. Mange opplever økende funksjonsvansker ([Jahnsen et al 2004](#), [Roebroeck 2009](#), [Morgan and Mc Ginley 2014](#), [Slaman et al 2015](#))
som for eksempel redusert:
 - gangfunksjon
 - balanse
 - overskudd
 - belastnings,-/overbelastningsrelatert smerte
- Hovedgrunnen til at personer med cp søker seg til Sunnaas, 1 trinn i rehab prosessen)

Utfordringer ved å gi voksne med CP et godt rehabilbud

- Heterogen gruppe
(type CP, grad av funksjonshemming)
- Livsløpsperspektiv vs tidsavgrensede tiltak med god evaluering
- Fortsatt begrenset kunnskap om effekt av rehabilitering/trening
- Ekstra behov for innsats ved livsfaseoverganger. Mange har liten kunnskap om egen helse.

Vurdering ved Sunnaas sykehus

✓ CP Funksjonsvurdering (5 dager)

- Formål: Individuell vurdering av fysisk funksjon og aktivitetsfunksjon

- Målsetting:

Ut fra en grundig tverrfaglig vurdering, med hovedfokus på vurdering av fysioterapeut og ergoterapeut gi råd og veiledning i forhold til fysisk aktivitet og trening, forbyggende tiltak, hjelpemidler (ortopediske/tekniske) og behov for aktivitetstilpassinger.

Vurdering ved Sunnaas sykehus

✓ CP Funksjonsvurdering (10 dager)

- Formål: Individuell vurdering av fysisk funksjon, aktivitetsfunksjon, kognitiv funksjon og psykisk helse rettet mot rehabiliteringspotensiale og/eller utdanning og arbeidsevne.

- Målsetting:

Ut fra en grundig tverrfaglig vurdering gi råd og veiledning i forhold til videre rehabilitering, forebyggende tiltak og behov for tilpassinger (rettet både mot hverdag hjemme og skole/arbeid)

Vurdering ved Sunnaas sykehus

- ✓ CP- spastisitetetsvurdering (2-5 dager)
- Vurdering av tonusforstyrrelser og eventuell behandling av disse
- Aktive øvelser/trening/tøying
- Botulinum toksin A for å « åpne et behandlingsvindu»

Poliklinikk

✓ Poliklinikk

- Avgrensede fysikalskmedisinske vurderinger/behandlinger
- Samtale, undersøkelse og vurdering av lege og andre faggrupper ut i fra problemstilling i henvisning.

Gruppeopphold

- ✓ Gruppeopphold (ca 8 deltakere, 5 dager)
- Fokus på CP i et livsløpsperspektiv
- Formål: gjennom undervisning og erfaringsdeling mellom deltakerne få økt kunnskap om CP, hvordan forebygge funksjonstap og øke deltakelse og livskvalitet
- Innhold: aktuelle tema er kognitiv funksjon, aktivitetsbalanse, livskvalitet (identitet, selvbilde og mestring) "spør legen", rettigheter og plikter og felles fysisk aktivitet (basseng, balanse, yoga)

Rådgiving, samhandling og tiltak

- Overordnet mål er å forebygge funksjonsfall og å fremme deltagelse (fysisk, sosialt, skole/arbeid og fritid)
- Vårt mål er at vurdering, kartlegging og testing skal være nyttig og relevant for den enkelte pasient.
- Råd og veiledning skal bygge opp under pasientens egen evne til å ta gode valg i sitt liv.

Henvisning til Sunnaas

- Fastlege eller lege i spesialisthelsetjeneste henviser
- Henvisningen skal gi opplysninger om:
 - mål med oppholdet
 - personens funksjonsnivå(fysisk, kognitiv og psykisk)
 - andre sykdommer
 - grad av selvstendighet i hverdagen
 - tilleggsinformasjon

Det bør legges ved dokumentasjon fra relevante utredninger og undersøkelser (f.eks. nevropsykologisk utredning og MR) og kontakt med lokal helsetjeneste (f.eks. fysio- og ergoterapirapport).

Takk for oppmerksomheten!

petra.ahlvin@sunnaas.no